

Харчовим продуктом (їжею), згідно з цим Законом (ст. 1) є: будь-яка речовина або продукт (сирий, включаючи сільськогосподарську продукцію, необроблений, напівоброблений або оброблений), призначений для споживання людиною. Харчовий продукт включає напій, жувальну гумку та будь-яку іншу речовину, включаючи воду, які навмисно включені до харчового продукту під час виробництва, підготовки або обробки [1].

Окрім загальних, передбачені харчові продукти для спеціального дієтичного споживання (використання).

Забезпечення якості продукції в багатьох розвинутих країнах світу сьогодні здійснюється на двох рівнях. Перший – забезпечення безпеки продукції (політика внутрішнього ринку, захист прав споживачів, навколишнього середовища, здоров'я громадян, споживча безпека). Застосовуються засоби переважно імперативного характеру: технічні регламенти (директиви), обов'язкові стандарти та процедури підтвердження відповідності, контроль і нагляд. Другий – підвищення конкурентоспроможності продукції. Використовуються переважно приватноправові засоби, тобто встановлюються певні рамки, мета, напрями діяльності, що реалізуються з допомогою ринкових механізмів: саморегулятивні організації, добровільність виконання стандартів, процедур підтвердження відповідності. Отож, забезпечення якості на національному рівні на повинно суперечити міжнародним стандартам.

Література

1. Про безпечність та якість харчових продуктів: Закон України від 23.12.1997 № 771/97 // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 19. – Ст. 98.

2. Кузьміна М. Визначення поняття якості продукції та критерії її оцінки / М. М. Кузьміна // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 12. – С. 138-142.

3. Віхров О. П. Господарське право. Спеціальна частина. Навчальний посібник. – К.: Видавничий дім «Слово». 2006. – С. 103.

УДК 347.51 (043.2)

Загарук С. М., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Шишка Р. Б., д.ю.н., професор

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Підприємці, в тому числі суб'єкти малого бізнесу, як встановлені правовими нормами обов'язок перетерплювати несприятливі наслідки при невиконанні ними встановлених нормами права (законами) і договорами обов'язків і зобов'язань. У залежності від галузевої приналежності юридичних норм, що встановлюють відповідальність, застосовуються

цивільно-правова, адміністративна й кримінальна відповідальність суб'єктів малого бізнесу. Розрізняють також дисциплінарну, матеріальну, моральну відповідальність [1, с. 513].

Підприємці як суб'єкти ринкової економіки, учасники цивільного обороту несуть у першу чергу цивільну відповідальність, як встановлені санкцією норми права і призначені судом юридичні наслідки невиконання або неналежного виконання передбачених обов'язків і зобов'язань.

Така відповідальність проявляється в застосуванні до правопорушника у відношенні іншої особи (кредитора) або держави встановлених законом або договором заходів впливу, що мають для правопорушника негативні майнові (фінансові) наслідки у формі сплати неустойки, відшкодування збитків, арешту майна, відшкодування шкоди.

Відповідальність, здебільшого, є майновою, має компенсаційний характер, тому що головною метою її застосування є відновлення прав потерпілої сторони (кредитора). Цивільна відповідальність підприємців виникає з позадоговірних відносин. З погляду рівня (ролі) відповідальності винної сторони цивільна відповідальність підрозділяється на часткову, солідарну, субсидіарну і змішану.

Солідарний обов'язок (відповідальність), або солідарна вимога виникає, якщо солідарність обов'язку або вимоги передбачена договором або встановлена законом, зокрема при неподільності предмета зобов'язання. Обов'язки декількох боржників по зобов'язанню, пов'язаному з підприємницькою діяльністю, так само як і вимоги декількох кредиторів у такому зобов'язанні, є солідарними, якщо законом, іншими правовими актами й умовами зобов'язання не передбачене інше. При солідарному обов'язку боржників кредитор вправі вимагати виконання зобов'язань як від усіх боржників спільно, так і від кожного з них окремо, при цьому як цілком, так і в частині боргу. Кредитор, що не одержав повного задоволення від одного із солідарних боржників, має право вимагати недоотримане від інших солідарних боржників, що залишаються зобов'язаними доти, поки зобов'язання не виконане цілком. Виконання солідарного обов'язку цілком одним з боржників звільняє інших від виконання зобов'язань. Так, учасники товариства з обмеженою відповідальністю, які внесли внески не цілком, несуть солідарну відповідальність по його зобов'язаннях у межах вартості неоплаченої частини внеску кожного з учасників.

Субсидіарною відповідальністю є додаткова відповідальність осіб (сторін), що поряд з боржником відповідають перед кредиторами за належне виконання зобов'язання у випадках, передбачених законом або договором. Змішаною відповідальністю є відповідальність, що виникає при невиконанні або неналежному виконанні зобов'язання з вини обох сторін [2, с. 188].

Адміністративна відповідальність підприємців і посадових осіб підприємницьких організацій установа за здійснення ними адміністративного правопорушення при здійсненні підприємницької діяльності.

2. Цибульов П. М. Основи інтелектуальної власності: Навчальний посібник / П. М. Цибульов. – К.: Інст-т інтел. власн. і права, 2005. – 108 с.
3. Матузов Н. И. Правовая система и личность / Н. И. Матузов. – Саратов, 1987. – 224 с.
4. Заїка Ю. О. Українське цивільне право / Ю. О. Заїка. – К.: Істина, 2005. – 160 с.
5. Бахрах Д. Н. Административное право: Учебник / Д. Н. Бахрах. – М.: Изд-во БЕК, 1996. – 340 с.

УДК 347.78.01 (043.2)

Безпальча О. О., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Оніщенко О. В., к.ю.н., доцент

ОХОРОНА І ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ

Формування інституту охорони та захисту прав інтелектуальної власності є важливою закономірністю розвитку інформаційного суспільства.

Нині сфера їх розповсюдження – не тільки особисте використання, а й суспільне виробництво. Будь-яке підприємство як майновий комплекс включає в себе дві групи елементів: матеріальні та нематеріальні [1, с. 57]. При цьому інтелектуальна власність, яка є нематеріальним активом, для розкриття його повного потенціалу потребує ефективного захисту та охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Тому актуальність і значущість проблеми охорони і захисту інтелектуальної власності не може викликати сумнівів. Нині гостро постає питання про необхідність посилення ролі держави у захисті такого національного багатства, як інтелектуальна власність. Необхідно зауважити, що через значну кількість порушень авторських і суміжних прав, зловживань при використанні винаходів, торговельних марок, промислових зразків тощо Україна втрачає інтелектуальні ресурси та зазнає величезних економічних збитків [2, с. 80].

Слід зазначити, що в літературі поняття «охорона» і «захист» досить часто вживаються як нерозривні, але більшість вчених-правників вбачає між ними різницю.

Як зазначає Р. Шишка, необхідно розрізняти охорону прав інтелектуальної власності як встановлення системи правових норм, що регулюють відносини з приводу створення та використання об'єктів інтелектуальної власності і захист прав інтелектуальної власності як сукупність заходів, спрямованих на визнання та відновлення прав інтелектуальної власності у випадку їх порушення [3, с. 124].